

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. — **IZVEN ITALIJE** celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

TEDNIK ZA NOVICE IN POLN

VELIKIMI ČRKAMI 60 st. beseda. Pr
stalnem oglašanju primeren popust.

Če je še kaka resna oseba v liberalnem taboru, si lahko brez logaritmov izračuni, zakaj «mili marod» žvižga na vse pobožne edinjaške pridige. Zato, ker inteligenca ne daje dobrega zgleda. Je pač tako: liberalstvo je kakor od moljev razjedena plahuta — bolj ko šivaš, bolj gre vsaksebi.

Kako je s politiko

JUGOSLAVIJA.

Zadnji teden je stopilo v ospredje prasanje o zunanji politiki Jugoslavije. Odkar je odstopil Ninčič z mesta njenega ministra, niso več razmere z Italijo tako prijateljske, kakor so bile pod njim in rajnim Pašičem. Angleži so Jugoslovanski državi zelo neprijazni, le Francija je do nje dobrohotna in naravnost prijateljska.

Balkanski polotok je bil že od nekdaj zemljišče, za katero teko večne pravde in med državami Evrope se porajajo nasprotja zdaj za ta kos, zdaj za drugega. To pot je na vrsti Albanija, ne posebno velika dežela južno od jugoslovanske Črne gore. V Albaniji vlada Ahmed beg Zogu, kateri je utrdil svoj prestol s pogodbo, sklenjeno v Tirani med Italijo in Albanijo. Tista pogodba je razburila jugoslovanske vladne kroge in s tisto priložnostjo je Ninčič odstopil. Vdrugič so se razburili v Beogradu, ko je Italija podpisala in garantirala, da Besarabija pritiče rumunski državi. V Beogradu se je vedno očitneje razodevala neprijaznost proti Italiji.

Kaj piše rimski list.

Rimski veliki dnevnik «Giornale d'Italia» je 18. marca priobčil poročilo, poslano mu od njegovega poročevalca iz Beograda. To poročilo trdi, da se v političnem življenju v Jugoslaviji in zlasti v beograjskih vladnih krogih opazja v taki meri neka nova smer delavnosti in pripravljanja, da ni mogoče več o njej molčati. Po vsej državi in zlasti v vodilnih krogih prestolnice so v teku take vojaške priprave, da morajo vzbuditi skrb v najresnejših krogih.

Poročevalec rimskega lista piše dalje dobesedno:

«Iz podatkov, katere sem zbral v poslednjem času in katere sem dobil iz docela zanesljivih virov, sem zvedel z gotovostjo, da pripravlja generalni štab pod osebnim vodstvom kralja izvedbo obširnih načrtov. Ne obotavljam se proglasiti izvedbo teh načrtov, katerim je vtisnjen značaj naglice, za mobilizacijo. Ne gre se namreč za redne priprave, ampak so to, kakor izgleda, ukrepi, s katerimi se hoče z največjo naglico postaviti armada v vojno pripravljenost, kakor da bi se bilo treba pripraviti na veliko preizkušnjo, ki se bo vršila v bližnji bodočnosti. V stam sem potrditi že razširjene vesti, da so v teku mobilizacijske priprave vzdolž albanske meje. Generalni štab je razposlal povelja, po katerih se imajo na novo razvrstiti vojne sile na raznih mejah. Največje sile bodo razvrščene na albanski in italijanski meji, medtem ko bodo za ostale meje izdani samo ukrepi v svrhu kritja in varnosti. V poslednjih tednih kipijo v uradih generalnega štaba in raznih poveljništev neumorna dela ob podvoje-mem urniku. Ta dela zasleduje in nadzira osebno kralj Aleksander, ki je že imenoval na dvoru vojaško vlado. V armadi se izvršujejo obširne reforme, ki so zapopadane v sledečem:

1. Prehod enega dela kreditov, ki so bili določeni v proračunu za druga ministrstva, na vojno ministrstvo.
 2. Upokojitev in nadomestitev v skoraj vseh brigadnih in v večini divizijskih poveljništev.
 3. Nabori številnih gojencev za vojaško akademijo, odredba za pospešitev tečajev in pričetek izrednih tečajev.
 4. Živahna propaganda med častniki in tudi med vojaštvom o neizbežnosti skorajšnje vojne.
 5. Propaganda vojaških oblastev po deželi za nabiranje komitašev, ki bodo uporabljeni bodisi pri morebitni akciji proti Albaniji, bodisi v kakem drugem mogočem spopadu, v prvem času pa tudi na italijanski meji.
- Izjava se obširen program sistematizacije cest in železnic, ki naj bi olajšale mobilizacijo.»

Rimski list nadaljuje:

«V vojaškem arzenalu v Kragujevcu in državnih tovarnah smodnika se dela noč in dan. Centralna uprava neprestano priganja že naročene dobave vojnega materiala. Zahtevala je, da se pospeši dobava v Belgiji naročenih strojne in municije. Nakupujejo se v velikih količinah šotori in vojaška oprema in vršijo se pogajanja z inozemskimi tvrdkami zlasti za dobavo oklopnih avtomobilov in letal. Razen cestnih zgradb se opazja na mejah velika strategična delavnost. Vzdolž albanske meje se vršijo utrdbena dela.»

Drugo poročilo.

Tudi naslednji dan, 19. marca, je «Giornale d'Italia» prinesel obsežno poročilo o isti stvari. Pravi, da jugoslovanski generalni štab hoče povzročiti na albanski zemlji nemire in prevrat, da bi padla sedanja vlada Ahmeda bega Zogu. Pod pretvezo, da je treba varovati mejo in v Albaniji napraviti red in mir, bi potem Jugoslovani vdrl v Albanijo ter se je polastili.

To so torej novice rimskega dnevnika, oziroma njegovega poročevalca.

Diplomatični nastopi.

Istočasno, ko so listi prinesli te vznemirljive novice, je italijanska vlada uradno sporočila te reči vevlastem z zahtevo, da se kaj ukrene. Angleški poslanik v Beogradu, Cunard, je takoj stopil do njenega ministra Periča in do njegovega pomočnika Markoviča ter protestiral proti zbiranju čet na albanski meji. Perič in Markovič sta angleškega poslanika tolažila, da tiste vznemirljive novice niso resnične in da Jugoslavija noče kaliti miru.

Skupščina v Beogradu.

V Beogradu se je sestala skupščina ali državni zbor. Ravno sedaj je bil na vrsti proračun njenega ministristva, da se o njem razpravlja. Minister Ninčič je porabil priliko, da je govoril sploh o vseh zadevah vnanje politike. O razmerju do Italije govoril je zelo pomirljivo, češ da vsa politika napram Italiji sloni na želji po sodelovanju in prijateljstvu. Z ozirom na Albanijo je rekel: «Že na konferenci leta 1919. smo zahtevali neodvisnost Albanije v mejah, kot jih je imela leta 1913. V prepričanju, da pridejo naši in albanski interesi najbolj do izraza in do najboljših garancij v načelu: «Balkan balkanskim narodom!», smo si mi prizadevali, da po svojih najboljših močeh pripomoremo k ureditvi Albanije in s tem h konsolidaciji splošnih razmer na Balkanu. S tem ciljem smo sklenili z Albanijo trgovinsko pogodbo, konzularno konvencijo in konvencijo o pravni pomoči. Neodvisnost Albanije od zunaj in red in mir na znotraj — to so glavni cilji naše zunanje politike. Dokler ostane Italija s tiranskim paktom v mejah medzavezniškega sporazuma o neodvisnosti in medotaknjivosti Albanije, ni nobenega povoda za bojazen, da bi se odnosaji med nami in Italijo izpremenili.»

Perič zahteva preiskavo.

Z ozirom na vesti, da se Jugoslavija nevarno oborožuje proti Albaniji, izjavil je minister, da to ni res. Vojaške priprave niso še čez navažno mero. Jugoslavija to lahko dokaže. Naj pridejo strokovnjaki s celega sveta gledat na lice mesta in se prepričaj o pravem stanju stvari.

Tako je govoril minister Ninčič Perič.

Kmetko-Ribarska Posojilnica in Hranilnica
reg. zadr. z neom. zav. v

BARKOV LJAH
sprejema hranilne vloge in jih obrestuje
po 6%

Vloge so zajamčene z nadesetmilijonsko vrednostjo v nepremičninah
URADNE URE: 8-12 in 14-18

v Barkovljah, Viale Regina Elena 137
Ne hranite denarja doma!

Socialni vestnik.

Zavetišče služkinj v Aleksandriji

P. Adolf Čadež je nedavno objavil v nekem časopisu «Egiptovska pisma», iz katerih posnamemo sledeče vrstice, zamejljive zato, ker se toliko naših deklet podaja v daljno Aleksandrijo po zasluzek.

«Nadivse koristna, prepotrebna in zelo dobro urejena naprava za slovenske služkinje v Egiptu je Azil ali zavetišče za Slovenke v Aleksandriji.

Da se je ta azil ustanovil, ima največ zaslug p. Hubert Rant, zdaj vojni superijor v Novem Sadu, ki je bil prvi slovenski duhovnik v Aleksandriji od leta 1894. do 1900. Bil je že od začetka namenjen samo za naše služkinje in bil je pod pokroviteljstvom tedanjega avstrijskega konzula. Toda komaj je bil azil ustanovljen in največ z denarjem naših ljudi, se ga je polastila avstrijska kolonija, ki je imela na čelu nekega juda. Tem je bil katoliški duhovnik trn v peti. Ti so na prvem mestu skrbeli, da so katoliškemu duhovniku zabranili vstop v hišo in šele piscu teh vrstic se je leta 1913. posrečilo, da je tisti jud moral odstopiti in da se je katoliško slovensko društvo naselilo v azil, kjer je še dandanes.

V začetku je bila postrežba v azilu v svetnih rokah. Kasneje je avstrijski konzul oskrbo azila izročil nemškimi sestram Boromejkam, ki pa z našimi slovenskimi služkinjami niso mogle izhajati, tako je bil konzul leta 1912. prisiljen sprejeti v azil slovenske šolske sestre iz Maribora, ki so bile že nekaj let v Aleksandriji, kamor jih je bil spravil p. Benigen Snoj.

Azil ima dvojno nalogo, namreč. skrb za dekleta, ki pridejo v Egipt, in posredovanje pri oddaji služb.

Kadar koli pride brzoparnik iz Trsta, to je vsak ponedeljek, gresta dve sestri na parnik. Za to ima sestra prednica od magistrata in od parobrodne družbe potrjeno karto, ker drugače ni nobenemu dovoljen vstop na parnik. Na parniku gresta ti dve sestri zato, da sta dekletom na roko pri prihodu v Egipt, ker večina deklet ne pozna ne mesta,

ne jezika, ne nevarnosti kraja. Lanskega leta so sestre pri prihodu v Egipt sprejele 703 dekleta in mnogo izmed njih je imelo komaj 16 let.

Dekletom je treba pomagati pri carinskem uradu, peljati jih na zdravstveni urad, na policijo in tiste, ki so mladoletne, na njih konzulat. Ko bi ne bilo sester v luki, bi priprli vsa mladoletna dekleta toliko časa, dokler bi se za nje ne pobrigal njih konzulat. Parnik pa pride večinoma okrog petih popoldne in preden je vse urejeno, preteče več ko ena ura. Pogostokrat pa pride parnik še le ob šestih ali še kasneje.

Dekleta, ki pridejo, sprejmejo sestre pod streho in tam dobe stanovanje in hrano, dokler ne dobijo službe. Pogostokrat morajo po več tednov čakati, da dobe kako primerno mesto. Enako se dekleta zatekajo v azil, kadar so brez službe. Preteklo leto so sestre imele v azilu neprimernoma 12 do 25 deklet, ki so čakale na službo. Azil ima za dekleta šest sob z 25 posteljami; v sili pa so prenočile že 45 žensk.

Preteklo leto je bilo danih 4745 opoldanskih kosil in ravnotoliko večerij in sicer za primeroma prav malo plačilo.

Da posredujejo sestre pri oddaji služb, imajo za to urad, ki je v pritličju in je odprt vsak dan tri ure (popoldne in dve uri popoldne). Enako se sestra prednica v imenu deklet pohota za plačilo, kadar gre katera v službo.

V azilu se zbira dekleta, kadar so prosta, zlasti še ob nedeljah popoldne, kjer imamo v kapelici litanije in blagoslov in ob gotovih časih še druge pobožnosti. Žalibog, da je ta kapelica veliko premajhna.

Sester je zdaj pet, za delo pa so samo štiri in mimajo nobene deklet, ker drugače bi ne mogle izhajati brez dolgov.

V tem posloplju in sicer v pritličju imamo tudi društveno dvorano z odrom.

Ena težava zavetišča je ta, da je zelo težko držati dobro disciplino med tako različnimi elementi. Prav velika težava pa je v tem, ker nekatere služkinje nečejo ali pa včasih tudi ne morejo poravnati dolga, ki so ga naredile, ko so sem prišle ali ko so bile brez službe v azilu. In ti dolgovi so narasli v teku let na par sto egiptovskih lir.»

Kaj nam z dežele pišejo

DOLINA.

V nedeljo, dne 6. marca, ob 2. popoldne je preminula v Gospodu Marija Pangerc, rojena Foravs. Bila je še mlada žena, skrbna in dobra mati svojih mladih otrok in priljubljena pri vseh. Pogreb je pričal, kaj je bila pokojnica v življenju. V torek ob 4. uri popoldne se je pri tako slabem vremenu zbrala velika množica ljudstva, iz naših pa tudi iz sosednih krajev. Cerkovni pevci so zapeli pokojnici v slovo, več žalostnikov. Tako smo se poslovili od rajne žene. Reva je skoro eno leto bolehal na sušici. Bog ji daj večni mir in pokoj! Žalujemo družini naše sožalje.

Tu pri nas se je začela dne 8. t. m. večerna šola, v kateri poučuje g. Dominik Galasso. Poučevalo se bo risanje, petje, slovnica, glasba, zgodovina in tudi drugo o kmetijskih stvarih. Mladičji imajo prednost, tako ne bodo vsaj pohajali zvečer po gostilnah. Vpisalo se jih je že nad 40.

KOŠANA.

Mlekarna v Novi Sušici je imela dne 6. marca občni zbor. Izvoljen je bil nov odbor, v katerega imajo udje zaupanje, da bo spretno vodil podjetje na splošno korist članstva. Pričakuje se, da se bo tudi cena mleka, ki se članom plačuje, dvignila. Sosednje mlekarne ga vse dražje plačujejo, po litri in celo čez, pri nas pa je bilo po 70, 60 stotink in še nižje, čeprav je mleko v tej okolici prav dobre kakovosti. Kakor čujemo, je novi odbor že sklenil, da se cena zviša.

KLENIK na Pivki.

Zadnjič se je neki dopisnik pritoževal v «Malem listu» kakor v imenu cele vasi, češ da ne spoštujemo podžupana in njegovih namestnikov. Res je, da nismo slišati kaj takega, kar ti naredi po svoji glavi in vaški denar po nepotrebnem trošijo. Navada je od nekdaj, da so vaški možje na pustni dan popoldne zborovali in pretresali letni račun. Tako so napravili tudi lani. Pri pregledu računa pa se je dognalo, da primanjkuje 300 lir. Letos je šlo več razumnih mož na pustni dan zjutraj zdoma, hoteč se popoldne vrniti in prisostvovati zborovanju. Župan pa se je podvizal in sklical zbor že ob 9. popoldne, da dotični miso mogli vtakniti nosa v račune. Zato pa računi ne bodo obveljali, ker grede navskriž za približno 500 lir. To je menda vzrok «prepira» in «nesloge», ne pa toliko gmajna, kajti če se kdo sporeče zaradi kakšnega čera, se tudi kaj poravnava. Da homo torej župana in namestnike spoštovali, naj vestno gospodarijo in pokladajo jasne račune.

GOLAC.

24. februarja je umrla na Brdu 64letna Helena Jurišević p. d. Županin-ka, teden pozneje pa na Zagradu 52letni Anton Mamilović p. d. Iko. Bila sta brat in sestra.

Kolera, namreč kurja, je pobrala že po več hišah vse kokoši. Botrice so komaj čakale jajec in še gorke so nesle v botogo za to in ono, zdaj pa žalostno gledajo v bodočnost. Da bi se mas kakšen strokovnjak usmilil in nam svetoval kako in kaj?

BREZOVICA.

Kaj delajo otroci? Skoro vsak večer, zlasti pa ob nedeljah, otroci nekam izgrmejo. Neki mož je bil radoveden, kaj delajo in hajdi gledat za njimi. Na bregu potoka blizu mlina sede okoli kamnite plošče dečki in deklice, med njimi pa 18leten fant kot mojster in vodja. Igrajo karte, briškolo in take reči. Pa ne za gumbje — za denar. Mož se je skrivoma približal in udaril sina s šibo. Zbežal je na vrat na nos. Ko je prišel domov, ga je čakal oče s šibo: «Kje si bil?» «Po vasi.» «Kaj si delal?» «Nič.» «Ali si tudi ti igral na karte?» «Ne!» Puf s palico. «Si igral ali ne?» «Ne!» Puf vdrugič in tako naprej, dokler ni dečko priznal resnice... Kaj pa drugi starši, ali vprašate svoje, kjer so bili in kaj so delali? — Isti mož je v medeljo 13. marca v družbi z nekim fantom zalotil paglavce zvečer pri luninem svitu, da so igrali karte v ulici med dvema hišama. Z njimi je bil zopet «mojster». Onadva sta nastopila strategično: z enega konca pristopi fant in glasno zahteva karte. Družbica zbeži preplašena v drugi konec, kjer zagrmi nadnje mož, ki tudi zahteva karte in «mojstra» ošvrkne s palico. Le-ta, užaljen v svojem «učiteljskem» dostojanstvu, beži domov in potoži svojemu očetu. Ta pa, namesto da bi ga potolažil z brezovim oljem, se je šel pripravat in groziti s tožbo. Kako naj bodo otroci pametni, če se jim potuha daje? In starejšega zapeljivca bi veljalo resno kaznovati, ki otroke uči, kar je nič, in jim pobira centezime, katere Bog ve kje vzamejo, ali jim jih je morda mati dala za zvezke. Otroci se navajajo postopanja, sleparije, laži in tatvine, če pa kdo zapeljivca ošvrkne, so pa vse krivice dol. Ni čudo, če s tako vzgojo pridemo stari otročajem pod noge.

VZHODNA BRDA

so vsled vojne mnogo trpela in po vojni so nas zadržale razne nezgode, povodnji, toča, trtne in sadne bolezni itd. Mnogo mož in mladeničev je vsled revščine poiskalo delo v tujini. Mi ostali pa se borimo z mizerijo, da se preživljamo. Vrh tega imamo med nami dečkota, ki se preživlja s tem, da krađe kotle ponoči. Tako so zmanjkali kotli raznih posestnikov v Števerjanu, Cerovem in menda tudi v Kojkem. A dečko je zvit in mu ni lahko priti do živega. Prejšnjo soboto ponoči sta zmanjkala dva kotla neki revni vdovi v Dolnjem Cerovem. Značilno je to, da koder sumljiva oseba podnevi rajša, tam ponoči že kaj zmanjka. Zato opozarjamo ljudi, naj bodo previdni pred pobom, ki je zgubil vest in sramoto. Ne pozabiti zgodbe o bandonih, o biciklu, o cipkah itd.!

SLOVRENC v Brdih.

Ivanu Korenjaku so neznanci na polju obesili sod na drevo v podobni zvona. Otroci, ki so šli k sv. maši, so se okoli «zvona» zbrali in zvonili. To je Korenjaka zelo razburilo. Ponedolžnem je napadel ponoči za hrbtom nekega fanta, češ da mu je on obesil tisti sod. Pridem gospodar bo, kadar meha škropiti, sod pod streho spravil, pa bi bilo vse tiho.

Za pust se je tudi pri nas poznalo, da nismo več tako mogočni kakor prejšnja leta. Včasih je bil še kak tisočak prihranjen, ljudje so na Boga pozabili; ni bilo dovolj samo ob nedeljah in praznikih, celo čez teden so frjali in muzicirali, stotaki so skakali po mizah. Prišli so časi, ko bo treba delati pokoro. Naša dekleta so imela letos o pustu pravi križ, ker so morale daleč okoli hoditi, da so mogle zadostiti plesni strasti. Dekleta, dajte si raje naročiti kak dober časopis ali knjigo, da boste kaj znale!

Naš kmet se je prepričal, da ne bo šlo, če bo samo vinograde kopal in trte sadil, ampak da je treba poseči tudi v druge panoge poljedelstva. Začeli so gojiti sadno drevje in tukaj se vidi že več lepših sadovnjakov.

Dne 6. marca so umrli v naši fari 3 stari možje, med njimi tudi najstarejši faran Savrin Fran z Brdca. Imel je 90 let. N. v. m. p.!

HUJE v Brkinih.

Pust je bil klavarn; «ohceta» nobenega, plesa pa tudi ne, hvala Bogu, saj ples je samo zapravljevec denarja in zdravja. En fant se je poročil, a ne dobi stanovanja v vasi, hoditi mora na Gaberk. Dekleta pa so opelala ploh in ga vlekla po vasi na zabavo gledalcev. Naši fantje pravijo, da se ne bodo poročili; davka se nič ne boje, ker služijo pozimi in poleti in vse sproti nosijo v hranilnico; eno hranilnico imajo pri Deklevi, drugo pri Konestabliju, obe na Pregarjah. Svoječasno je bila hranilnica tudi v Hujah, a je mi več, ker je šel gospodar v Ameriko. Zdaj je mir po vasi. Poprej so bili gospodarji dostikrat pijani, zdaj ne več toliko, ker se jim zdi predaleč hoditi na Pregarje. — Dozdaj smo delali oglje. Nekateri so posekali skoraj vsa drva, kar so jih imeli. Ne vedo, da lahko pride sedem egiptovskih slabih let ali kakšna velika nesreča. S čim si bomo tedaj pomagali? Živina je poceni, drugega pa pri nas ni. Naša vas se kliče Huje in res je vsak dan huje. Če pojde dolgo tako, bomo kmalu fuč.

SLAP pri Vipavi.

Krte preveč lovijo pri nas. Več je takih, ki se s tem delom ukvarjajo in polove ob ugodnih dneh po 20 krtov. Dne 19. februarja nalovil jih je nekdo kar 60. Če bo šlo tako naprej, bodo vse zatrli. To ne bo dobro za zemljo. Gospodski bi morala kaj ukreniti, da se to zajezi.

Naš občinski proračun je marastel že na 45 tisoč lir. In Slap je majhna občina. Št. Vid je mnogo večji, pa nima večjih stroškov. Vipava ima baje 210 tisoč proračuna. Na Slapu so sedaj trije občinski uradniki. Pred letom je vse opravil en sam tajnik, zdaj so trije in imajo še pisalni stroj, da pride ceneje.

V Vipavski dolini da bodo odpravili švicarsko pasmo govedi in vpeljali simentalško. Skočnino so dvignili na 40 lir. Kdor jih nima, ne more gnati k biku in tako mnogo krav ostaja jalovih. Godi se velika gospodarska škoda. Če bo tako ne bo ne simentalške, ne švicarske pasme. Zahtevamo torej, da se skočnina zniža.

ORLEK pri Sežani.

Napišimo še mi par vrstic o minulih Kurentovih dneh. Bilo je bolj žalostno kakor nekdanj. Dekleta in stare brezzobe znanice bi znale kaj več povedati in bolj ganljivo pomilovati pusta, moški smo bolj kratki. «Ohceta» letos nismo imeli nobenega, čeprav je takih samcev, ki bi bili potrebni meveste. Menda jih samčevski davek ni kar nič ostrašil. Za Kurentove praznike se je pa tembolj plesalo, kar tri dni smo se vrteli; to leto bo repa debela in okusna. Godel je harmonikar, ki ga je imel neki «fajfenkadet» kar na lastno pest. Prej in potem si slišal večno tarnanje, da so slabi časi, da ni zasluzka, da so veliki izdatki in podobno — Kurentove dni pa smo bili vsi bogati. Na pustni ponedeljek smo imeli tudi birmo brez kolačev na prostem pred gostilno. Eden je pa ob mekem žabjem zidu slikal Kurentove figure ali da se izrazimo z narodno pesmijo «rožcam je prilivala»... Naši fantje pogrešajo mekdanjega vaškega birta, češ «za velike praznike smo dobili vselej kaj šenka od našega botra in botre, od tega sedanjega pa ne dobimo niti za znamenje». Oj ti slabi časi ti taki!

MAČKOLJE.

Vso čast in hvalo bi dobilo naše društvo, ako bi imelo v društveni čitalnici zapisano na deski: Varčnost in treznost. Naši vaščani so že omikani, samo ti dve lastnosti jim še manjkata. Gospodu, ki ima hotel, bi radi nekaj povedali. Svetujemo mu, naj drugičkrat ne daje mladini na razpolago še posebno prestore za «balo štreto». Drugače bomo zakričali, da se bo slišalo v Dolino. — Pri nas ljudje dosti govorijo o tinjanskih zajčkih. V Mačkoljah imamo zajčke s 4 nogami; tinjanski zajčki pa imajo samo dve nogi in visoko skačejo.

MATERIJA.

Letošnje leto imamo na vzporedu razne slavnosti. Dne 6. marca nas je obiskal prefekt iz Pole. Prispel je okoli 10^h v Materijo, kjer so ga čakali šolski otroci, milicija, gasilci in občinski delegatje. Od šolskih otrok mu je Marija Jaksetič podarila šopek cvetlic. Potem se je odpeljal v slivarsko jamo «Dimnico». V jami je bil en prostor razsvetljen in tam so učiteljice iz Slivja ponudile vermet in biškote, gđc. Stana Kuštrin pa lep album s slikami iz Dimnice. Okoli poldneva je prispel prefekt v Slivje, kjer so ga čakali vaščani iz bližnjih vasi. V šoli je prefekt podpisal pogodbo glede Dimnice. Jama je zdaj državna last, a matarska občina jo ima v najemu. Po podpisu pogodbe je prefekt govoril z nekaterimi vaščani, potem pa odšel nazaj v Materijo, kjer je bil obed v gostilni g. Jaksetiča. Popoldne so ustanovili fašo v Materiji. — Druga slavnost bo za Velikonoč v Brezovici: razstava ženskih ročnih del. — Tretja: ponovna otvoritvena slavnost v slivarski jami. — Četrta: blagoslovitev nove popravljene farne cerkve v Brezovici. — Peta: otvoritev novega gasilnega doma v Materiji. — Glede gasilnega doma si usodim pripomniti, naj bi se, ko se že hoče zidati, naredil nekoliko večji, da bi se dobil tudi prostor za občinsko pisarno. Bližnji malo več robot, daljni nekoliko več prispevka, pa bi imeli občinski dom. V prihodnje naj bi se podobno ukrenilo za šolo v Materiji. Obojega smo potrebni.

UBELJSKO.

Po dolgem molčanju se mi je zdelo potrebno, da se zopet enkrat oglasim. Zelo slabi časi so prišli. Kmet težko izhaja, in vsepovsod ljudje tožijo, posebno po kmečkih hišah.

Pa vendar ni še dovolj hudo dokler se me da ukrotiti razbrzdani sim in nališpana hči.

Dekle pride v cerkev oblečena kot princezinja, pa se reva ne ozre nazaj, izpod kakšne strehe je prišla. Fant popiva in mami cele dneve po gostilnah. Oče pa nima beliča za tobak. O vi starši, kje so lepi nauki in dobra vzgoja? Ali ne vidite, kam drvi vaši otroci? Na ta način mi upati na boljše čase.

Opazovalec.

IZ RICMANJ.

Se nikdar menda kot letos mi bilo toliko ljudstva za sv. Jožef pri nas. Že prvi dan, na praznik v soboto, je bilo število ljudi veliko. Še večje, maravnost ogromno pa je bilo njihovo število v nedeljo, drugi dan. Po cestah, ki vodijo v Ricmanje, je posebno popoldne kar mrgolelo ljudstva. Seveda ne smemo misliti, da so bili vsi ti pobožni romarji, ki so prišli počastit sv. Jožefa; posebno drugi dan je bila večina takih, ki so se prišli le zabavat, jest in pit. Mnogi mladi ljudje so prišli z namenom, da bodo plesali; a letos so se urezali. Domačini so bili toliko pametni, da so se zavezali s častno pisano besedo, da bodo zabranili vsak ples; in so besedo tudi držali. Vsa čast jim; ker le tako bomo ohranili dobro ime znamenite božje poti. Kar še zelo moti pobožnost ob teh dnevih, to so številne gugalnice in vrtiljke, tako da izgleda vse kot velik semenj. Vsako leto se kdo ponesreči; letos si je nekdo zlomil hrbtenico. Naj bi vsaj te nesreče napotile županstvo v Dolino, da bi vse te komedije kratkomalo prepovedalo. Hvaležni mu bomo zato posebno mi starši. Imamo izvrsten cerkven zbor pa kaj, ko so orglje zanič. Naj bi se zbudili vsi tisti, ki imajo od cerkvenih slovesnosti svoj dobiček, posebno krčmarji, in darovali gotov zmesek za nove orglje. Drugi bi jih posnemali. To zahteva od njih že čut hvaležnosti; a tudi blagoslov božji ne bi izostal. Krčmarji so sicer mnogo vina spečali, samo edem je v 2 dneh stočil 27 hektolitrov. A tudi so jim pošteni gostje pokradli vse, kar so mogli, kozarce, krožnike može itd.

Kmečko tajništvo.

J. Bratuž Čepovan. Vaše pismo smo prejeli in bomo posredovali.

Upokojeni poštni uslužbenec. Iz Rima smo prejeli drugi odgovor, iz katerega je razvidno, da gre za penzijo poštnih uslužbencev. Z odlokom 16. XI. 1925. vam je bila nakazana pokojnina L. 3537.21 pričenši od 30. IV. 1924; od 13. III. 1925. se vam povša na 4692 lir. Da vam za mesec julij ni bila izplačana pokojnina, leži krivda metda na tržaski zakladnici, kjer se bomo informirali.

Robotar. Vse odvisi od navade, ki je v vašem kraju. Ako je napovedana robota za čisto stransko pot, ki je vi ne rabite in tudi niste bil pozvan na roboto, je jasno, da niste dolžni robotati. Zadevo rešite mirnim potom.

V Franciji kaže delavcem slabo; radi nove finančne politike se pojavlja brezposelnost. V Belgiji ni nič boljše.

J. P. Pliskovica. Na pristaniškem poveljništvu (Capitaneria di porto) so nam izjavili, da bi se dalo sina rešiti vojaške službe le v slučaju, ako bi bil edini sin vdove; če so še drugi sinovi četudi so poročeni se ne da nič napraviti. Morda bi kaj izdala prošnja za poljedelski dopust, ki jo napravite potom županstva.

M. Rodica Šmarje. Moramo imeti natančne podatke o sinu. Pišite nam, kdaj ste napravili prošnjo; nadalje ime očeta in ali je umrl.

Vojni oškodovanec. Prejeli smo vaše pismo in se bomo zanimali za zadevo na finančni intendanci.

Naša pošta.

Gor. Ležeče. Kaj je tista storija o «ljubezenski drami» in kje je podpis?

Padež. Glede razdalje med hlevom in gnojnikom ne določa zakon ničesar. Napravite, kakor je v vašem slučaju primerno.

Brkinski. Velja ta podpis. Hvala za zvestobo in vztrajnost. Bog živi!

Prešnica. Zabavljanje, zasebne zadeve; pa še podpis se je po pošti zgubil. Šlo v koš.

Nov podlistek.

S prihodnjo številko začnemo priobčevati v Malem listu ganljivo povest iz kmečkoga življenja. «Mrliška žena». Spisal jo je priznani češki pisatelj Jindřich Š. Baar. Prevedel jo je za Mali list Grusenjka. Da boste imeli celo povest, plačajte pravočasno naročnino za Mali list.

To je znamka, ki je natisnjena na 1/2 kg. zavojih izbornih testenin

„Pekate“

Zahtevaj vedno le testenine s to znamko.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST - Campo S. Giacomo št. 5

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.

KRONÉ plačuje više kot vsi drugi.

ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

Zobozdravnik

dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16, III.

(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Poravnajte naročnino!

Kako je v Argentini

Neki slovenski izseljenec je popisal razmere v Argentini v pismu z dne 15. februarja iz Rio Cuarto. Priobčujemo važne odstavke v pouk tistim, ki se morda pripravljajo v tisto deželo.

»Glavni pridelek argentinskega kmeta je pšenica in koruza, saj je Argentina južnoameriška žitnica in njeni pridelki ne zalagajo samo pasivnih krajev južnoameriških, ampak konkurirajo tudi na evropskih trgih. Najbolj obljubene so province Sta. Fe, St. Juan, Tucuman, predvsem pa provinca Buenos Aires. Zapadni deli so nekoliko manj obljubeni, ki pa so tudi manj rodovitni. Zapadni deli (Mendoza) pridelajo mnogo vina, okolica Tucuman pa goji cukrov trs, ki služi kot surovina močni sladkorni industriji. Letino ogrožajo poleg vremenskih nepravilnosti zlasti kobilice, katerih je ogromno po nekaterih krajih. Kot cel oblak, ki zakrije sonce, se selijo iz kraja v kraj, za seboj pa puščajo vse opustošeno in prazno. Tako vniči ta go-lazen v enem dnevu do 50 ha posetve. Vlada je že mnogo izdala, da bi odvrnila od dežele to nadlego, a zastoj. Iz Nemčije so prihajali strokovnjaki, da bi iznašli kako sredstvo proti tej go-lazni, a do danes se jim še ni posrečilo.

Polje tu obdelujejo s stroji, vendar pa obdelovanje še daleko ni tako umno kot n. pr. v severni Ameriki. Industrija je še v povojih in še ta, kolikor je je, je po večini v rokah inozemcev — Amerikancev in Angležev.

Trgovina, zlasti na drobno, sloni na nizki morali. Ni tiste trgovske morale in poštenosti, kot smo je mi navajeni in ki je za vsak zdrav razvoj neobhodno potrebna. Konkurni so tu na dnevnem redu, ne radi izgube, ne opravičeni, ampak podjetnik se okoristi na račun dobaviteljev, zato je vsa poslovna morala, zlasti v manjših mestih, na zelo nizki stopnji.

Domačine Špance sem imel za veliko bolj kulturne kot so v resnici. Steber vsega kulturnega življenja so tu pač tujci, oziroma, priseljenci. Korupcija tu prav čedno cvete. — Snage tu ne poznajo dosti; v tem oziru so razmere tipično južne. Konj pogine na cesti, nikdo se ne zmeni zanj, psi ga hodijo trgat toliko časa, dokler vsega ne raznesejo. Da se skuša z merodajne strani od pomoči, je naravno, vendar pa ni v splošnem bogve kaj uspeha. Domačin je lenuh, umazanec, zase nima dosti potreb; v svojih »paragatah« (copatah) sedi ves zamazan cel dan za svojim »mustradonam«, se ne preobleče ne v petek ne na svetek. Ne potrebuje nikalke zabave, se ne gane od svoje botege. Da pa ustvarja mesto nove potrebe, kulturnejše in večje, je samoposebi umevno, ali splošno na deželi je tako; sem pridejo naši fantje vsi razočarani. Tu delajo na polju, kosijo žito s stroji; ravno sedaj (on piše v februarju) so prenehali s pšenico, čez 14 dni pa gredo na koruzo, kjer bodo imeli posla kakke 3 mesece. V splošnem se ob času žetve prav dobro zasluži, za to zimo pa je seveda težava, ker tu, kakor že omenjeno, ni tovarn, ki bi mogle zaposliti brezposelne. Zato pa mnogi izmed brezskrbnejših, ki ne misli dalje kot seže, zasluži ob času žetve lep denar, na zimo pa odide v kako večje mesto, kjer potem zapravi ves krvavo prislužen denar in na spomlad je treba zopet popolnoma znova pričeti.

V verskem oziru so razmere nekako obratne kot pri nas. Tu v Rio Cuarto, ki šteje 40.000 prebivalcev, imamo sicer 5 cerkev, toda vanje zahajajo največ bogataši, medtem ko revnejši sloji niso bogve kakšni prijatelji cerkve.

Delavske razmere niso nikakor rožnate. Ogromno stalne stanovanje, zlasti pa obleka. Najbolje izhajajo takozvane companias — več delavcev skupaj —, ki vzamejo ves pridelek ene estancije (kmetije) na akord. Na zimo maj se dol ne hodi; naj bo to svarilo vsem slovenskim fantom. Odpravijo naj se rajši, ko

se tu prične z delom, v mesecih oktobru in novembru. Treba je pa tu imeti zdravo srce in pridna roka.

V pojasnilo glede letnega časa moramo dodati, da je Argentina na južni poluti zemlje in ko gre pri mas na pomlad, gre tam na zimo in masprotno. Zato je žetev bila v februarju, kakor pri nas v juliju ali avgustu.

Gospodarstvo

Krošnjariji (vonditori ambulanti), kateri ne zmorejo plačati 500 lir trgovinske kavicije, prosijo lahko pri občinski komisiji, da se jim kavicija odpusti. Tako je odločilo ministrstvo nar. gospodarstva. Za licenco pa mora vsak prositi. Glede kavicije bo na prošnjo komisija preudarila in odločila, ali se odpusti ali ne. Oziroma morala imeti zlasti na invalide in podobne.

Koliko znaša samski davek. Davek na samski stan je sestavljen iz dveh svot: prva je stalna svota po starosti, druga pa se menjuje po dohodkih. Za starost 25-35 let je davka 35 lir, za starost 36-50 let je 50 lir, za starost 51-65 let je 25 lir. Tisti, ki nič drugega davka ne plačujejo, bodo poleg starostne kvote plačali še stalno kvoto v ime dohodkov in sicer 7.50 L. Delavci, prijavljeni od gospodarja, bodo plačali vsakega pol leta samo ti dve stalni (fiksni) kvoti po gospodarjevih rokah. Glej tudi današnji članek o samskem davku.

Znižane globe. Izšla je postava, ki dovoljuje finančnim intendantom 25 % popust glob nastalih iz raznih prestopkov. To so prestopki (kontravencije), naznanjeni od finančne straže, tako na pr. glede užitnine, pristojbin, tobaka, soli, tiho-tapstva itd. Ta postava v korist novih pokrajin je izšla zato, ker je ponevedoma na stotine ljudi vsed tisočeri novih odredb italijanske davčne zakonodaje padla v prestopke. 25 % popust pa ni dovoljen za globe zadevajoče direktne davke.

Cene po Istri. Črno vino: Koper 280-300, Piran 250, Buje 240-250, Novigrad 220-250. Belo vino: Koper 170-180, Piran 240, Buje 180-240, Navigrad 200-220. Krma 40-80 lir stot. Jančki 50-75 lir glava (zaklani 6.50-7.— L kg). Jajca 40-70 stotink eno.

Po čem je lira?

Dne 23. marca si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 38.— L.
za 100 k. kron — 64.25 L.
za 100 fr. frankov 84.75 L.
za 100 šilingov — 301.75 L.
za 1 dolar — 21.60 L.
za 1 funt — 105.45 L.

MALI OGLASI

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživajte **«Gastrin»**. — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je **Prsni sirup**. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo **Sirup balsamicus**. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je **«Reumazan»** kot tekočina, a **«Liniment Lanomentol»** kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z gotovim učinkom **«Šentjurjevo» mazilo**, izvrstno za rane, ture, opekline, odrtine; prepreči prisad, meči in celi. — **Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU - Bistrica.**

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost. Izdelek lekarne Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. V januarju je lekarna odprta tudi ponoči.

SMILAJOD (Trpeški sok), izborno sredstvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru uspešno čistilno sredstvo, posebno pri poročljivo za osebe, stare nad 50 let, s prodaja samo v lekarni Castellanovich Trst, Via Giuliani 42 (Pri Sv. Jakobu blizu slovenske šole).

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. **Tvrda Gaston Dollnar, Trst - Via Ugo Polono 5.**

Andrej Purič

TRST

Via Media št. 6

Kovaški

mojster

IZVRŠUJE: Vsakovrstna stavbena dela - Železne ograje in omrežja - Takojšnja izvršitev - Štedilniki vseh vrst - Izdeluje tudi železne roletes - Poprave, spopolnitve.

Stab. Tip. Silvio Spazzal - Trieste

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo

v IL. BISTRICI

vsak dan

od 10 - 12 in od 15 - 17 h.

Za cerkve, dvorane, hotele, gostilne

Klavirji - Pianini - Avtopiani

izvršeni od prvovrstnih tovarn

«Pollmann & Weiss», «Stallberger» itd.

Ugodni plačilni pogoji

PRODAJA — MENJUJE — POSOJA — POPRAVLJA.

Cenik ali proračun na zahtevo zastoj.

Trgovina s klavirji inž. Gino Riesa - Trst, via Valdirivo 24, TELEFON 746.

SEMENA

detelje, sočivja in cvetlic. Veli-
ka izbira cvetlic za vrte, soba-
ne i.t.d. Čebulski dalij, tuberoz,
begonj, gladiolj i.t.d.

Zemlja in gnojila v več vrstah

Cenik brezplačno. — Odlikovano cvetličarsko in vrtnarsko podjetje

M. GERMAN - TRST

Via Michelangelo 718 - prodajalna Via Roma 3, Tel 12-49

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z velike premije, diploma in zlato svetinjo

Trst via Cappin 5 pri Sv. Jakobu Trst

Zima pritiska.

Sneg in blato leži po potih. V takem času bodi glavna skrb za dobro obutev. Osnovno zdravilo za zdravo življenje se glasi: glavo hladno, noge tople!

Zato skrbite, da bo vaša družina dobro obuta.

Obrnite se na

FORCESSINAI

Izborna sredstvo proti arterio-sklerozi, revmatizmu, težkemu dihanju in čisti kri edino le

Smilajod

Da postane vedno bolj znano naše izvrstno

„VINO DI CHINA E FERRO“

pripravljeno iz pristnega belega vina in zaradi večje vsebine pretvarajočega se železa, odlikovano na mednarodni razstavi v Montecatini l. 1925, prodajamo steklenice-vzorce po L. 2.—

Originalna 3/4 litrska steklenica L. 12.—

„ELISIRE DI CHINA“

zelo prijetnega okusa, izborna sredstvo proti slabostim želodca in za dobo okrevanja.

Originalna steklenica L. 6.—
Steklenica - vzorec „ 2.50

„Želodčne kaplje sv. Antona“

Izvrstno sredstvo za prebavo, ki istočasno blaži vsakršno črevesno draženje.

Stekleničica L. 4.50

GLYKOL L. 8.50 - PRSNI SIRUP L. 7.50 - SMILAJOD L. 11.—

LEKARNA CASTELLANOVICH ALL'ALABARDA, TRST

Via dei Giuliani šte. 42, Sv. Jakob - Lastnik F. BOLAFFIO